

gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp Verstedelijkingsstrategie Metropoolregio Amsterdam;
Redeneerlijn Deelregio Amstelland - Meerlanden

Portefeuillehouder mr. Mariëtte Sedee-Schuitemaker

Steller Mark J.A. Lammertink

Collegevergadering 19 januari 2021

Raadsvergadering

Raadsvoorstelnummer 2021.0000067

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. In te stemmen met de AM-redeneerlijn, d.d. 31 augustus 2020, kenmerk X.2020.04035. Amstelland-Meerlanden wil:
 - Polycentrisch spreiden op basis van lokale kenmerken en kwaliteiten.
 - Zoeken naar flexibiliteit en maatwerk waar het gaat om bouwrestricties vanuit Schiphol.
 - Wonen, werken en bereikbaarheid in samenhang.
 - Goede onderlinge verbindingen, voor meerdere modaliteiten.
 - Bij landschap en recreatie inzetten op diversiteit en identiteit.
 - Een robuust water- en energiesysteem ontwikkelen.

2. Samenvatting

Aanleiding

Op 13 februari 2020, 2 juli 2020 en 25 augustus 2020 bent u per brief geïnformeerd over de Verstedelijkingsstrategie MRA door het bestuurlijk team MRA Verstedelijkingsstrategie.

Op 15 september van 2020 zonden wij per brief de Amstelland – Meerlanden (AM) redeneerlijn met bijlage aan de leden van de gemeenteraad, waarnaar verwezen wordt.

De Raadswerkgroep Metropoolregio Amsterdam (MRA) heeft in haar vergadering van 29 oktober 2020 het college gevraagd om de AM-redeneerlijn, voorzien van een raadsvoorstel uiterlijk in januari 2021, ter bespreking aan te bieden aan de raad.

MRA Verstedelijkingsstrategie

Het Rijk en de Metropoolregio Amsterdam (MRA) werken samen aan een MRA Verstedelijkingsstrategie waarin de belangrijkste (middellange en lange termijn) systeemkeuzes op het vlak van wonen, werken en bereikbaarheid gemaakt worden. In de verstedelijkingsstrategie spelen de beleidsvelden landschap, ecologie, water, energie en sociaal ook een grote rol. De Verstedelijkingsstrategie bestaat uit drie onderdelen:

1. MRA Verstedelijkingsconcept
2. Fasering
3. Investeringsstrategie

De rode draad van het Verstedelijkingsconcept is de polycentrische metropool.

Dit is als volgt gedefinieerd:

“de kracht van de MRA schuilt in haar polycentrische structuur waarin alle kernen als een gezamenlijk netwerk functioneren: een regionaal systeem. Binnen dit netwerk van kernen en knooppunten zijn enkele corridors te herkennen die als lobben met Amsterdam zijn verbonden.”

AM Redeneerlijn, d.d. 31 augustus 2020

Door de deelregio AM is een redeneerlijn AM-regio ten behoeve van de Verstedelijkingsstrategie MRA (redeneerlijn AM) opgesteld om de inzet te bepalen voor die regio in het traject van de Verstedelijkingsstrategie MRA.

AM wil:

- Polycentrisch spreiden op basis van lokale kenmerken en kwaliteiten.
- Zoeken naar flexibiliteit en maatwerk waar het gaat om bouwrestricties vanuit Schiphol.
- Wonen, werken en bereikbaarheid in samenhang.
- Goede onderlinge verbindingen, voor meerdere modaliteiten.
- Bij landschap en recreatie inzetten op diversiteit en identiteit.
- Een robuust water- en energiesysteem ontwikkelen.

De Verstedelijkingsstrategie vormt, samen met de opbrengsten van het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB), de basis voor de belangrijkste Rijks-investeringen de komende jaren én dient als paraplu voor de Omgevingsvisies die de gemeenten de komende jaren op gaan stellen.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

Haarlemmermeer wil een Verstedelijkingsstrategie MRA die recht doet aan de gewenste ontwikkelingsrichting van de gemeente Haarlemmermeer en aansluit bij de beleidsdoelstellingen.

Het Rijk en de regio werken samen aan een MRA Verstedelijkingsstrategie waarin de belangrijkste (middellange en lange termijn) systeemkeuzes op het vlak van wonen, werken en

bereikbaarheid gemaakt worden. In de verstedelijkingsstrategie spelen de beleidsvelden landschap, ecologie, water, energie en sociaal ook een grote rol.

De kracht van de MRA schuilt in haar polycentrische structuur waarin alle kernen als een gezamenlijk netwerk functioneren: een regionaal systeem. Binnen dit netwerk van kernen en knooppunten zijn enkele corridors te herkennen die als lobben met Amsterdam zijn verbonden.

Haarlemmermeer (en Amstelland-Meerlanden) heeft aangedrongen op terughoudendheid met de neiging om economische ontwikkelingen te veel te sturen en dat het gunstiger is om aan te sluiten bij de autonome ontwikkeling; sluit aan bij de kracht van de regio. De focus zou gericht moeten zijn/blijven op wat het beste is voor de groei en ontwikkeling van de gehele MRA, investeren waar het nut het hoogste is, dus richt je op de ontwikkelingsassen van en naar Amsterdam. Voor de MRA is dat de Zuidwest Amsterdam-Schiphol-Hoofddorp (ZWASH)-corridor.

Overigens gebeurt dit laatste ook, maar het concept van de polycentrische metropool wordt in de andere deelregio's, met name in de periferie, van de MRA regio aantrekkelijk gevonden en is centraal gesteld.

Los van deze kritische noot is het concept van de polycentrische metropool om andere redenen centraal gesteld als voorkeursscenario voor de ontwikkeling van de MRA.

Volgens de huidige inzichten is het in dit scenario het meest realistisch om in de grote kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte te voorzien.

De focus ligt hierbij op de bestaande afspraken over woningbouw tot 2030.

De nieuwbouw wordt gefocust rond goed bereikbare plekken, vooral knooppunten en stadsharten (middelgrote steden, waaronder Hoofddorp). Ondanks deze focus bevat ook dit scenario bouwproductie in kleinere steden en kernen en op grotere, reeds bekende uitleglocaties. Een ontwikkeling van bijvoorbeeld Lisserbroek sluit hier mooi op aan.

Dat is nodig om voldoende en bij de kwalitatieve vraag passende woningbouw te kunnen realiseren.

Verder bevat het scenario een beleidsintentie om 10% van de werkgelegenheid in stadsharten, waaronder Hoofddorp, te spreiden over de metropoolregio. Het is gebleken dat onderscheidende lokale profielen sterk bijdragen aan regionaal-economische versterking, meer dan alleen het aanbod van aantrekkelijke vestigingsmilieus.

De keuze om de MRA polycentrisch te ontwikkelen met forse groei van wonen en werken in de (hoog)stedelijke gebieden leidt tot verdere groei van het (hoog)stedelijk gebied en een relatief sterke groei van (hoog)stedelijke mobiliteit. Dit betekent dat er investeringen in de infrastructuur, zoals de doortrekking van de Noord/Zuidlijn naar Hoofddorp, wenselijk zijn.

Het gaat niet om een nieuwe visie, maar om het koppelen van nationale, regionale en lokale doelen en in de Verstedelijkingsstrategie MRA worden zowel Rijk-regio opgaven opgenomen als opgaven die aan de regio zijn. Om het Verstedelijkingsconcept, en specifiek de Rijk-regio opgaven, concreter te maken, is de MRA verdeeld in vijf integraal te ontwikkelen gebieden. Eén van die gebieden omvat vrijwel de gehele Amstelland-Meerlanden regio.

De Verstedelijkingsstrategie vormt, samen met opbrengsten van programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB), de basis voor de belangrijkste Rijks-investeringen de komende jaren én dient als paraplu voor de Omgevingsvisies die de gemeenten de komende jaren op gaan stellen.

Door de deelregio AM is een redeneerlijn AM-regio opgesteld om de inzet te bepalen voor AM in het traject van de Verstedelijkingsstrategie MRA.

Dit is een belangrijk regionaal traject: niet alleen worden er regionale (ruimtelijke) afspraken gemaakt, maar het vormt ook de basis voor de belangrijkste Rijksinvesteringen de komende jaren. Van belang is om de input en inzet van zowel onze gemeente als in deelregionaal/AM verband scherp te hebben.

De redeneerlijn AM: AM wil in de Verstedelijkingsstrategie MRA:

- Polycentrisch spreiden op basis van lokale kenmerken en kwaliteiten.
- Zoeken naar flexibiliteit en maatwerk waar het gaat om bouwrestricties vanuit Schiphol.
- Wonen, werken en bereikbaarheid in samenhang.
- Goede onderlinge verbindingen, voor meerdere modaliteiten.
- Bij landschap en recreatie inzetten op diversiteit en identiteit.
- Een robuust water- en energiesysteem ontwikkelen.

Belangrijkste vraagstukken in de AM-regio die om Rijk-regio inzet vragen:

- Leefbaarheid rond Schiphol en ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden. Inzetten op hinderreductie en creëren van meer mogelijkheden om toch tot ontwikkelingen te komen in dit soort gebieden, bijvoorbeeld door geluidsadaptief te bouwen.
- Transformatie oude glastuinbouwgebieden. Bied verdienmogelijkheden in die gebieden of creëer een fonds om dit soort gebieden op te ruimen en open en landelijk te maken.
- Versterking van het mobiliteitsnetwerk, door onder meer de doortrekking Noord/Zuidlijn tot en met Hoofddorp.
- Landschapsontwikkeling; het Rijk zou financieel weer meer moeten gaan bijdragen aan landschapsontwikkeling. Bossenstrategie van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) koppelen aan deel Westeinderscheg en Park 21.
- Aanpak Amstelscheg vanwege onder meer bodemdaling, ander type landbouw, natuurontwikkeling en recreatie.
- Klimaatadaptatie. Enorme opgave, waarbij samenwerking met het Rijk en de waterschappen noodzakelijk is om toekomst vaste oplossingen te creëren.

Belangrijkste vraagstukken in de AM-regio die om regionale inzet vragen:

- Monofunctionele verouderde kantoorgebieden en transformatie.
- In Haarlemmermeer meer stedelijk en dorps bouwen en gemengde milieus.
- Substantieel woningbouwprogramma in stadscentrum Hoofddorp, Nieuw-Vennep Bols-Pionier en Lisserbroek, Amstelveen, Aalsmeer, Ouder-Amstel (Nieuwe Kern) en Diemen (Holland Park) met een stedelijk karakter. Daarnaast optimaal benutten van de diverse woningbouwlocaties in de verschillende kernen, ook de kleinere, waarbij de karakteristieken van de locaties worden benut en versterkt.
- Greenport Aalsmeer, herclustering en oplossen probleem verouderd glas door andere functies: woningbouw, landschapsontwikkeling/recreatie, voedsel (keten verkorten), opwek zonne-energie, bosbouw, innovatie glastuinbouw.
- Verdere aanleg Park 21 (eventueel deels bos) als regionale (en/of eventuele Rijks-) opgave.
- Verbeteren van recreatieve (fiets)verbindingen.
- Scheggen benutten voor extensieve vormen van (water)recreatie.
- Behoud en verdere groen-recreatieve ontwikkeling van de Diemerscheg en onderzoek naar mogelijkheden om landschappelijk goed ingepaste bijdragen te leveren aan klimaatadaptatie en energietransitie.
- Wisselwerking tussen landschapsontwikkeling en implementeren tijdelijke waterbuffers.
- Doorstroming op de N201 tussen Amstelhoek en A2 (als 'derde ring' rond Amsterdam).

- Verbetering tangentiële (tussen steden) fietsverbindingen vanwege kansrijke rol in woon-werkverkeer.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Wij gaan samen met de regionale partners uit de MRA en het Rijk een Verstedelijkingsstrategie MRA opstellen die bestaat uit drie onderdelen:

1. MRA Verstedelijkingsconcept
2. Fasering
3. Investeringsstrategie

3.3 Wat mag het kosten?

Aan de uitvoering van dit voorstel zijn, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De wethouder Ruimtelijke Ordening, Milieu en Agrarische Zaken heeft zitting in het Platform Ruimte MRA en is binnen het college het eerste aanspreekpunt dit voor dossier.

De wethouder Economie & Innovatie, Verkeer & Vervoer en Cultuur heeft, namens de Vervoerregio Amsterdam (VRA) zitting in de bestuurlijke Stuurgroep Verstedelijkingsstrategie.

Zolang de Verstedelijkingsstrategie MRA zich beweegt binnen de kaders die de raad heeft gesteld is het een verantwoordelijkheid van ons college. Op het moment dat er buiten de kaders getreden wordt, wordt het een verantwoordelijkheid van de raad.

Op dit moment wordt er geopereerd binnen de gestelde gemeentelijke kaders.

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?

Op 13 februari 2020, 2 juli 2020 en 25 augustus 2020 bent u per brief geïnformeerd over de Verstedelijkingsstrategie MRA door het bestuurlijk team MRA Verstedelijkingsstrategie.

Wij zonden u op 15 september van 2020 per brief de Amstelland – Meerlanden (AM) redeneerlijn met bijlage toe.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar:

<https://www.metropoolregioamsterdam.nl/project/verstedelijkingsstrategie/>

3.6. Wanneer en hoe zal de raad/het college over de voortgang worden geïnformeerd?

Planning Verstedelijkingsstrategie MRA

Stap 1 (nov-dec 2020)	Is gebruikt om iedereen "bij" te krijgen en in dezelfde trein. AM-Raadsledensessie in december over de Verstedelijkingsstrategie (de AM-redeneerlijn). In deze fase zijn geen besluiten genomen.
Stap 2 (jan-feb 2021)	Ambtelijk verder aanscherpen gebiedsuitwerkingen. Bestuurlijke gesprekken in de deelregio, op eigen initiatief
Stap 3 (feb-mrt)	Sessies met raden en Staten: bespreking gebiedsuitwerking en verstedelijkingsconcept op hoofdlijnen. De voorjaarssessies zijn hét moment dat de MRA input ophaalt onder raden en Staten voor de conceptversie voor het Bestuurlijk Overleg (BO) Leefomgeving.
Stap 4 (april-mei)	Uitwerken verstedelijkingsconcept met gebiedsuitwerkingen tot conceptversie voor BO Leefomgeving april/mei
Stap 5 (na het BO Leefomgeving)	Schriftelijke ronde ' wensen en bedenkingen ' raden en Staten (schriftelijke ronde 'wensen en bedenkingen' op de conceptversie van het verstedelijkingsconcept, zoals deze ook in het proces van de MRA Agenda 2020-2024 heeft plaatsgevonden).
Stap 6 (sept-okt)	Definitief maken voor BO Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)MIRT 2021 (november)

Resumé:

- In februari-maart van 2021 zijn sessies met raden en staten voorzien om de gebiedsuitwerking en verstedelijkingsconcept op hoofdlijnen te bespreken.
- Eind mei/begin juni 2021 vindt er een schriftelijke ronde plaats waarin wensen en bedenkingen kunnen worden kenbaar gemaakt op de conceptversie van het verstedelijkingsconcept.

Inwoners kunnen niet rechtstreeks betrokken worden bij de Verstedelijkingsstrategie MRA, aan de 33 gemeenteraden en 2 staten zal een reactie worden gevraagd.

3.7. Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?

Het is een traject dat door het de MRA is geëntameerd zodat er een Verstedelijkingsstrategie MRA ontstaat waarin de belangrijkste (middellange en lange termijn) systeemkeuzes op het vlak van wonen, werken en bereikbaarheid gemaakt worden.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

drs. Carel Brugman

de burgemeester,

Marianne Schuurmans-Wijdeven